

HOOFDSTUK 3 Beleid

3.1 Inleiding

De beleidscontext voor het plangebied wordt gevormd door landelijke, provinciale en gemeentelijke beleidsrapportages. In dit hoofdstuk is het relevante (integrale) ruimtelijke beleid samengevat. Het samengevatte beleidskader is niet uitputtend. Het sectorale beleid is niet in dit hoofdstuk opgenomen, maar is genoemd in hoofdstuk 2 en 4.

3.2 Rijksbeleid

3.2.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De 'Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte' (SVIR) is op 13 maart 2012 in werking getreden. De structuurvisie geeft een totaalbeeld van het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau. Zo beschrijft het kabinet in de SVIR in welke infrastructuurprojecten zij de komende jaren wil investeren en op welke manier de bestaande infrastructuur beter benut kan worden. Het Rijk geeft daarbij meer ruimte aan provincies en gemeenten om in te spelen op de eigen situatie, zelf beslissingen te nemen en geeft ruimte aan burgers en bedrijven voor initiatief en ontwikkeling.

De nieuwe Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte vervangt verschillende nota's zoals:

- de Nota Ruimte;
- de Structuurvisie Randstad 2040;
- de Nota Mobiliteit;
- de Mobiliteitsaanpak;
- de Structuurvisie voor de Snelwegomgeving;
- de agenda Landschap;
- de agenda Vitaal Platteland;
- Pieken in de Delta.

Met de Structuurvisie zet het kabinet het roer om in het nationale ruimtelijke beleid. Er is nu te vaak sprake van bestuurlijke drukte, ingewikkelde regelgeving of een sectorale blik met negatieve gevolgen voor de ontwikkeling van Nederland. Om dit te keren, brengt het Rijk de ruimtelijke ordening zo dicht mogelijk bij burgers en bedrijven, laat het meer over aan gemeenten en provincies en komen de burgers en bedrijven centraal te staan. Dit betekent minder nationale belangen en eenvoudigere regelgeving. Het aantal nationale belangen waarvoor ruimte nodig is, is teruggebracht van 39 naar 13:

1. Een excellent en internationaal bereikbaar vestigingsklimaat in de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren;
2. Ruimte voor het hoofdnetwerk voor (duurzame) energievoorziening en de energietransitie;
3. Ruimte voor het hoofdnetwerk voor vervoer van (gevaarlijke) stoffen via buisleidingen;
4. Efficiënt gebruik van de ondergrond;
5. Een robuust hoofdnetwerk van weg, spoor en vaarwegen rondom en tussen de belangrijkste stedelijke regio's inclusief de achterlandverbindingen;
6. Betere benutting van de capaciteit van het bestaande mobiliteitssysteem van weg, spoor en vaarwegen;
7. Het instandhouden van de hoofdnetwerken van weg, spoor en vaarwegen om het functioneren van de netwerken te waarborgen;
8. Verbeteren van de milieukwaliteit (lucht, bodem, water) en bescherming tegen geluidsoverlast en externe veiligheidsrisico's;
9. Ruimte voor waterveiligheid, een duurzame zoetwatervoorziening en klimaatbestendige stedelijke (her)ontwikkeling;
10. Ruimte voor behoud en versterking van (inter)nationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten;
11. Ruimte voor een nationaal netwerk van natuur voor het overleven en ontwikkelen van flora- en faunasoorten;
12. Ruimte voor militaire terreinen en activiteiten;
13. Zorgvuldige afwegingen en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke plannen.

Voor deze 13 belangen is het Rijk verantwoordelijk en wil het resultaten boeken. Buiten deze 13 belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid.

Een groot deel van deze belangen is juridisch geborgd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (paragraaf [3.2.2](#)) en de Regeling algemene regels ruimtelijke ordening.

Het kabinet formuleert in de SVIR "ambities voor concurrentiekracht, bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid". Door het Rijk wordt met de SVIR vooral nadruk gelegd op infrastructuur (bereikbaarheid en mobiliteit) en op de economische kracht (concurrentie en topsegmenten) van Nederland.

Hoewel hiermee de indruk lijkt te ontstaan dat, in vergelijking met het voorgaande Rijksbeleid, het belang van vitale en leefbare steden wordt ontkent, is niets minder waar. In de door het Rijk geformuleerde ambities komt de kwaliteit van de stad als woon- en leefmilieu helder naar voren. De kracht van de steden vormt een basisvereiste voor het beleid; de inzet op de economische aspecten en infrastructurele werken heeft immers geen enkele zin als niemand meer in de steden wil leven. Het Rijk zet in op een veilige en gezonde leefomgeving met een goede milieukwaliteit.

Voor Brabant en Limburg is een aantal opgaven van nationaal belang genoemd. Prioriteit krijgen de in het gebied gelegen brainport Eindhoven en greenport Venlo.

Specifiek voor Breda kan het volgende worden opgemerkt. Breda hoort samen met Tilburg, Etten-Leur, Roosendaal en Bergen op Zoom tot een samenhangende "stedelijke regio met een concentratie van topsectoren". Hierbij worden met name de sectoren 'Chemie' en 'High Tech Systemen en Materialen' genoemd. Ook het Nieuw Sleutelproject Breda (nieuwe stationsomgeving) wordt expliciet vermeld. Verder geldt, ook voor Breda, dat de ecologische hoofdstructuur beschermd moet worden.

Plangebied

Onderhavig plangebied is buiten de ecologische hoofdstructuur gelegen. Daarnaast geldt dat in het plangebied geen nieuwe ontwikkelingen worden mogelijk gemaakt die in strijd zijn met een van de nationale belangen. Onderhavig bestemmingsplan is dus in lijn met de structuurvisie, aangezien geen nationale belangen in het geding zijn.

3.2.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

De nationale belangen uit de SVIR die juridische borging vragen, zijn in het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' (Barro, 1 oktober 2012) geborgd. In het Barro is een aantal projecten die van rijksbelang zijn, genoemd en met behulp van digitale kaartbestanden exact ingekaderd. Per project zijn vervolgens regels gegeven, waaraan bestemmingsplannen moeten voldoen. Onderwerpen waarvoor het Rijk ruimte vraagt zijn:

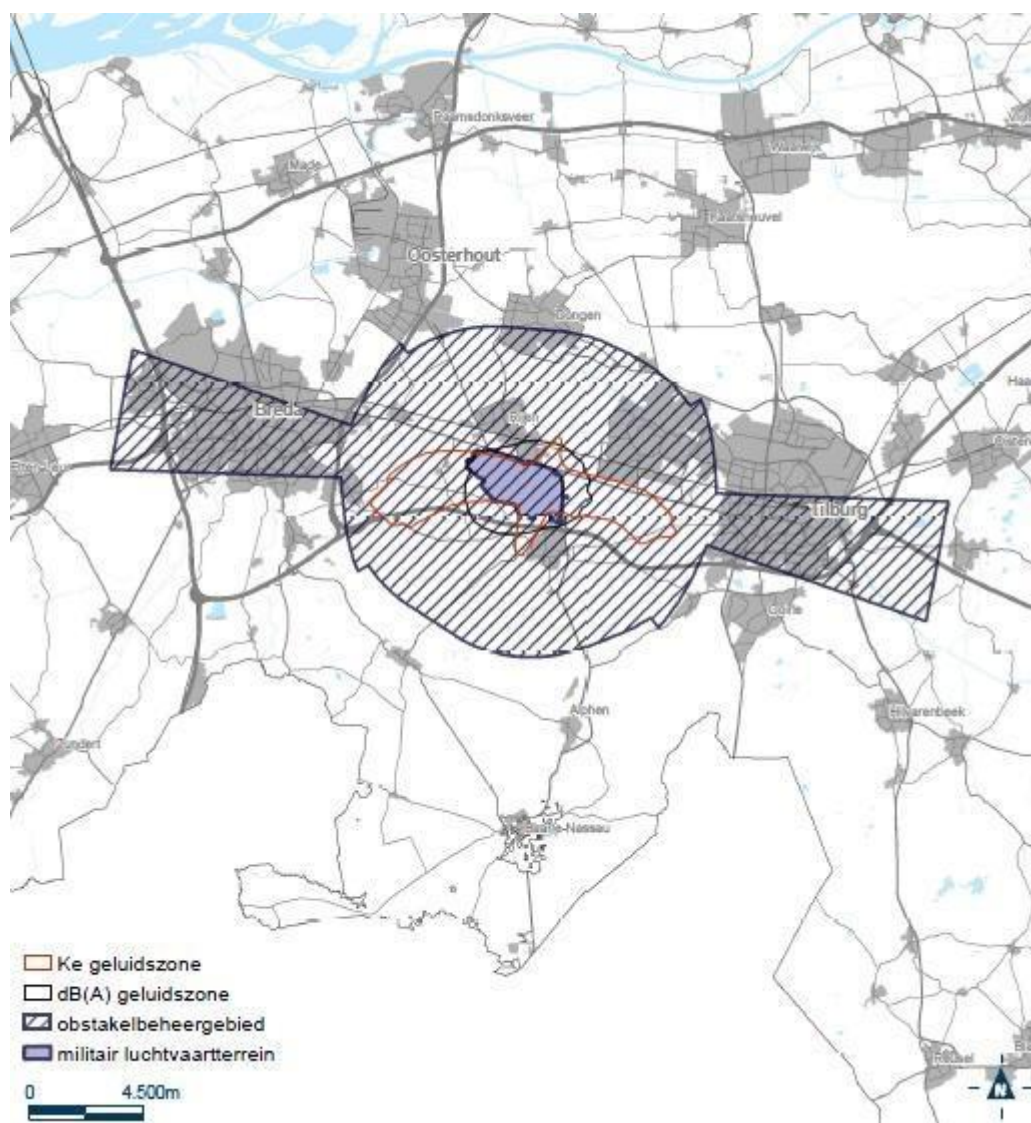
1. de mainportontwikkeling van Rotterdam;
2. de bescherming van de waterveiligheid in het kustfundament en in en rond de grote rivieren;
3. de bescherming en behoud van de Waddenzee;
4. de bescherming en behoud van enkele werelderfgoederen, zoals de Beemster, de Nieuwe Hollandse Waterlinie en de Stelling van Amsterdam;
5. de uitoefening van defensietaken;
6. veiligheid rond rijksvaarwegen;
7. toekomstige uitbreiding van hoofd(spoor)wegennet;
8. de elektriciteitsvoorziening;
9. de ecologische hoofdstructuur (EHS);
10. de veiligheid en bescherming van primaire waterkeringen buiten het kustfundament;
11. toekomstige rivierverruiming langs de Maas;
12. verstedelijking in het IJsselmeer;
13. duurzame verstedelijking.

Het kabinet heeft de keuze voor deze onderwerpen gemaakt in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (paragraaf [3.2.1](#)). Door de nationale belangen vooraf in bestemmingsplannen te borgen, wordt met het Barro bijgedragen aan versnelling van de besluitvorming bij ruimtelijke ontwikkelingen van nationaal belang en vermindering van de bestuurlijke drukte. De bedoeling is duidelijk: belemmeringen die de realisatie van de genoemde projecten zouden kunnen frustreren of vertragen worden door het Barro op voorhand onmogelijk gemaakt. Dat zal inderdaad kunnen leiden tot een versnelde uitvoering van die projecten.

Daar staat tegenover dat gemeenten die een bestemmingsplan opstellen dat raakt aan een belang van één van de projecten in het Barro, nauwkeurig de regelgeving van het Barro moeten checken. Gebeurt dat niet, dan bestaat het risico op een reactieve aanwijzing van Gedeputeerde Staten of van de Minister. Het effect daarvan is dat bepaalde onderdelen van het bestemmingsplan niet in werking treden.

Plangebied

In het Barro zijn verschillende regels opgenomen voor de bescherming van de nationale belangen. Voor het plangebied geldt dat in het Barro regels zijn opgenomen inzake de uitoefening van defensietaken. Het plangebied is namelijk deels gelegen in het obstakelbeheergebied van het militaire luchtvaartterrein Gilze-Rijen. Een obstakelbeheergebied bij een (militair) luchtvaartterrein kenmerkt zich door – gezien vanuit het vliegveld – een aantal vlakken waarvan de hoogte oploopt met het toenemen van de afstand tot het luchtvaartterrein.

Figuur 3.1 Uitsnede militair luchtvaartterrein - vliegbasis Gilze-Rijen [uit: Regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Barro), bijlage 3.6]

In het gebied gelden beperkingen ten aanzien van de hoogte van objecten. Het obstakelbeheergebied is een samenstelling van de funnel en het 'Inner Horizontal and Conical Surface', die beide zijn gekoppeld aan de ligging van de start- en landingsbaan(banen) ter waarborging van veilige vliegprocedures voor startende en landende vliegtuigen, alsmede vlakken die verband houden met het goed functioneren van het Instrument Landing Systeem en eventueel andere aanwezige navigatiemiddelen (op de bijbehorende kaarten, zie ook figuur 3.1, zijn ter indicatie van het obstakelbeheergebied alleen de contouren van de buitenste beperkingen opgenomen).

Concreet betekent dit dat binnen het obstakelbeheergebied een hoogte voor objecten van maximaal 110 tot 135 meter mag gelden. Echter, de maximale toegestane bouwhoogte voor bouwwerken bedraagt volgens het bestemmingsplan 50 meter (middels wijzigingsbevoegdheid). De maximale toegestane hoogte in het plangebied is dus beduidend lager dan toegestaan is in het kader van het obstakelbeheergebied. Het bestemmingsplan is dus niet in strijd met het nationale belang 'uitoefening van defensietaken'.

Over het plangebied is het radarverstoringsgebied van vliegbasis Woensdrecht gelegen. In dergelijke gebieden gelden beperkingen ten aanzien van bestemmingsplannen ten behoeve van een goede werking van de radar op het radarstation. Deze beperkingen hebben betrekking op de maximale bouwhoogte van bouwwerken in het radarverstoringsgebied.

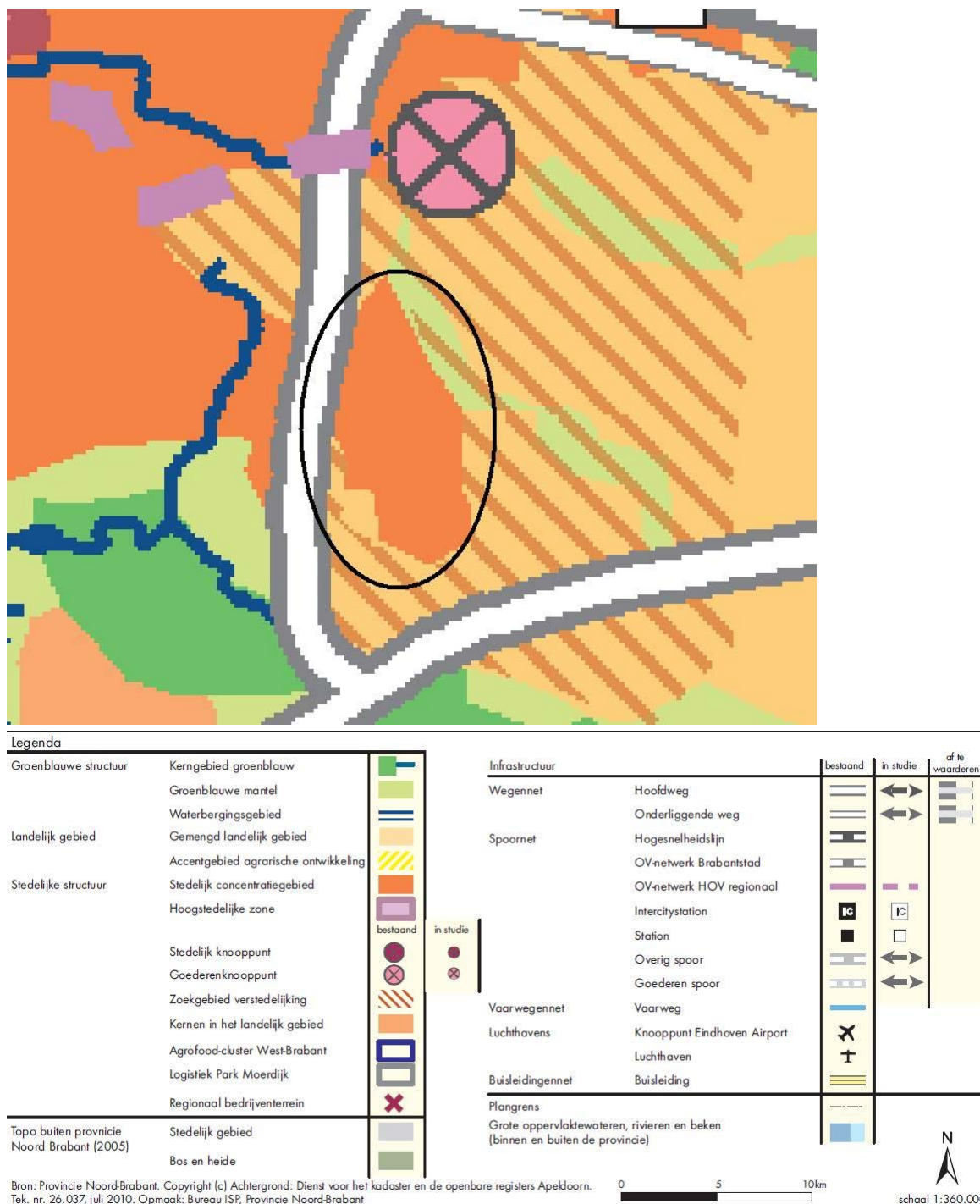
Het plangebied is gelegen op circa 35 kilometer van de radarantenne. In de regels vanuit het Barro/Rarro is bepaald dat in het gebied vanaf 15 tot 75 kilometer van de radarantenne de bouwhoogte van bouwwerken niet meer mag bedragen dan de hoogte van de antenne ten opzichte van NAP vermeerderd met 65 meter. De hoogte van de antenne van vliegbasis Woensdrecht bedraagt 45,2 meter + NAP. De maximale bouwhoogte in het voornoemde gebied mag dus niet meer bedragen dan 110,2 meter + NAP. Het bestemmingsplan staat geen bouwhoogtes toe die hoger zijn dan deze maat. De hoogst toegelaten bouwhoogte binnen de planregels bedraagt 50 meter voor zendmasten en dergelijke, nadat burgemeester en wethouders gebruik maken van een wijzigingsbevoegdheid.

Verder worden geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt in onderhavig bestemmingsplan die in strijd zijn met één van de nationale belangen. Onderhavig bestemmingsplan is dus in overeenstemming met het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening.

3.3 Provinciaal beleid

3.3.1 Structuurvisie ruimtelijke ordening

Op 1 januari 2011 is de 'Structuurvisie ruimtelijke ordening Noord-Brabant' in werking getreden. In deze structuurvisie is het beleid ten aanzien van de ruimtelijke ontwikkelingen in Brabant op hoofdlijnen uiteengezet. De Structuurvisie geeft de samenhang weer tussen het beleid op het gebied van milieu, verkeer en vervoer en water. Het gedachtegoed uit het ontwerp Provinciaal Milieubeleidsplan (juni 2010), het Provinciaal Verkeers- en Vervoersplan (2006) en het Provinciaal Waterplan (2009) zijn in de Structuurvisie ruimtelijke ordening opgenomen en verwerkt. In de Structuurvisie zijn alleen de ruimtelijk relevante hoofdlijnen uit deze andere strategische plannen opgenomen. Een verdere detaillering van het beleid staat in de plannen zelf. Daarnaast houdt de Structuurvisie ruimtelijke ordening rekening met het provinciaal beleid op economisch, sociaal-cultureel en ecologisch vlak; zoals het advies voor de opstelling van een Ruimtelijk Economische Visie en het Natuur- en landschapsoffensief. In de Structuurvisie ruimtelijke ordening geeft de provincie aan hoe zij omgaat met de ruimtelijke opgave voor de periode tot 2025, met een doorkijk naar 2040. Er gaat geen directe werking uit richting gemeentelijke besluitvorming. De Verordening ruimte (paragraaf [3.3.2](#)) heeft wel een doorwerking naar gemeentelijke besluitvorming.

Figuur 3.2 Uitsnede structurenkaart Structuurvisie ruimtelijke ordening (plangebied is globaal met zwart omcirkeld)
[bron: www.brabant.nl]

Plangebied

Het grootste deel van het plangebied is als onderdeel van de bestaande stad op de bijbehorende kaarten aangegeven als stedelijk concentratiegebied (figuur 3.2). In het stedelijk concentratiegebied met de bijhorende zoekgebieden voor verstedelijking wordt het merendeel van de verstedelijkingsopgave opgevangen. Het stedelijk concentratiegebied heeft een bovenlokale opvangtaak voor verstedelijking.

De gemeenten maken in regionaal verband en met de provincie afspraken over de verdeling van het verstedelijkingsprogramma in de regionale ruimtelijke overleggen.

Het plangebied is een grotendeels bestaand woongebied. Er wordt in onderhavig bestemmingsplan geen nieuwe woningbouw of andere (grootschalige) ontwikkelingen mogelijk gemaakt die een provinciaal belang schaden. Onderhavig bestemmingsplan is dus niet in strijd met de Structuurvisie ruimtelijke ordening.

3.3.2 Verordening ruimte 2012

De 'Verordening ruimte 2012' (vastgesteld op 11 mei 2012 en 1 juni 2012 in werking getreden) is één van de uitvoeringsinstrumenten voor de provincie om haar doelen te realiseren. In de verordening vertaalt de provincie de kaderstellende elementen uit het provinciaal en rijksbeleid in regels die van toepassing zijn op (gemeentelijke) bestemmingsplannen.

De onderwerpen die in de verordening staan, komen uit de provinciale structuurvisie. Daarin staat welke belangen de provincie wil behartigen en hoe ze dat wil doen. De verordening is daarbij een van de manieren om die provinciale belangen veilig te stellen. De regels in de Verordening gelden voor gemeenten en niet rechtstreeks voor burgers. Belangrijke onderwerpen in de Verordening ruimte zijn:

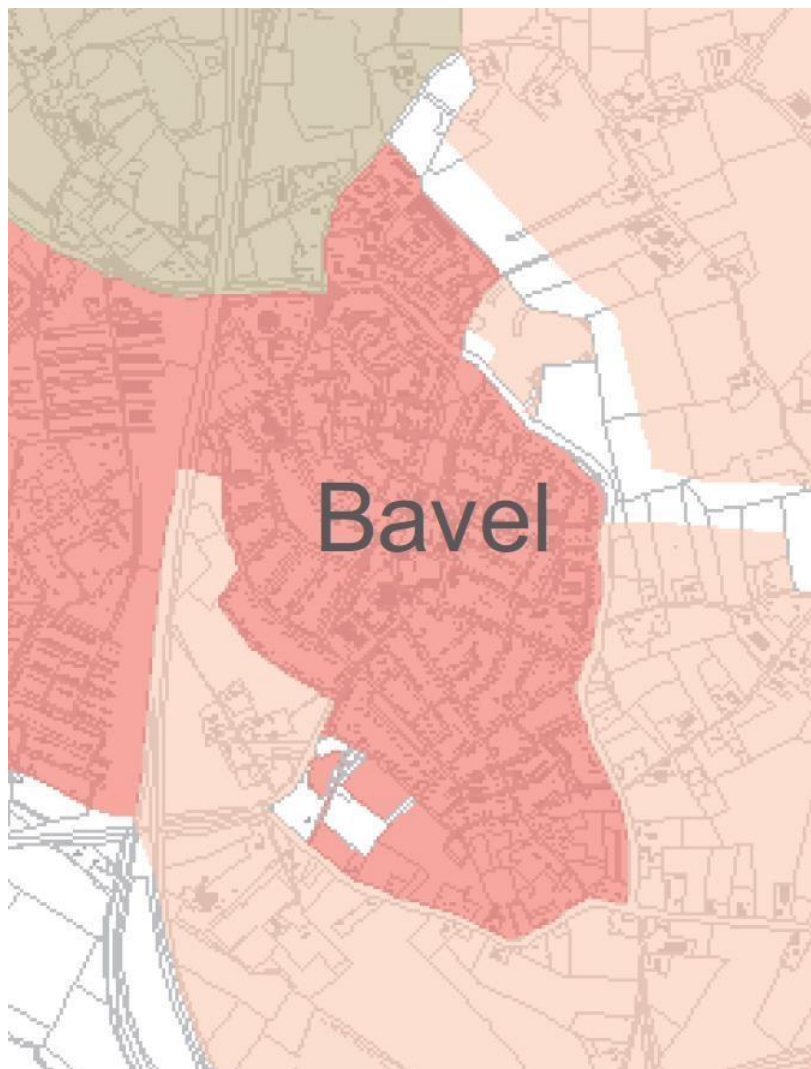
- ruimtelijke kwaliteit;
- stedelijke ontwikkelingen;
- natuurgebieden en andere gebieden met waarden;
- agrarische ontwikkelingen, waaronder de intensieve veehouderij;
- overige ontwikkelingen in het landelijk gebied.

De regels van de Verordening ruimte zijn, in lijn met het beleid van de Structuurvisie ruimtelijke ordening, erop gericht om het merendeel van de stedelijke ontwikkelingen plaats te laten vinden in de stedelijke regio's en in het bestaand stedelijk gebied. De begrenzingen van de stedelijke en landelijke regio's zijn vastgelegd in de kaarten behorende bij de Verordening ruimte. In de Verordening ruimte zijn ook het bestaand stedelijk gebied, de zoekgebieden voor stedelijke ontwikkeling en de ecologische hoofdstructuur begrensd. In de Verordening ruimte zijn regels opgenomen waaraan ruimtelijke plannen, zoals een bestemmingsplan, dienen te voldoen. In de Verordening zijn voor de verschillende onderwerpen gebieden tot op perceelniveau begrensd op een kaart. Hierdoor is duidelijk voor welke gebieden de regels gelden. Hieronder wordt per onderwerp aangegeven of voor het plangebied regels gelden en zo ja, welke.

Stedelijke ontwikkeling

Het plangebied is geheel gelegen in bestaand stedelijk gebied (figuur 3.3). De Verordening zegt over gebieden in stedelijk gebied dat 'bestemmingsplannen die voorzien in een stedelijke ontwikkeling uitsluitend gelegen moeten zijn in het bestaand stedelijk gebied'. Ook moet gemotiveerd worden dat een ontwikkeling, gericht op wonen en werken, past binnen de regionale afspraken hierover.

In onderhavig bestemmingsplan worden geen nieuwe (woningbouw)ontwikkelingen direct mogelijk gemaakt waarover afstemming nodig is. Het plangebied is een grotendeels bestaand woongebied.

Stedelijke ontwikkeling

Bestaand stedelijk gebied:

- Stedelijk concentratiegebied
- Kernen in landelijk gebied

Zoekgebied verstedelijking:

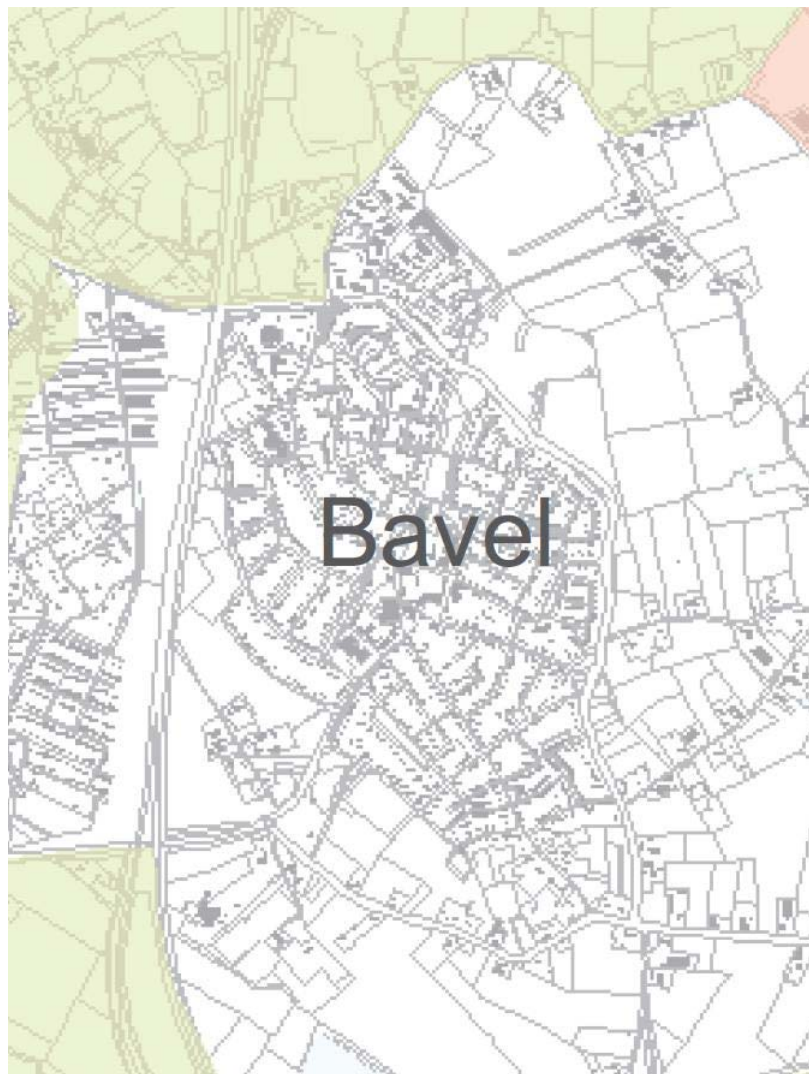
- Stedelijk concentratie gebied
- Kernen in landelijk gebied

- Gebied integratie stad-land

Figuur 3.3 Uitsnede Verordening ruimte, kaart 'stedelijke ontwikkeling' [bron: www.brabant.nl]

Ontwikkeling intensieve veehouderij

Het plangebied is geheel gelegen in het bestaand stedelijk gebied en heeft daarom geen betekenis voor de intensivering of extensivering van de intensieve veehouderij (figuur 3.4).

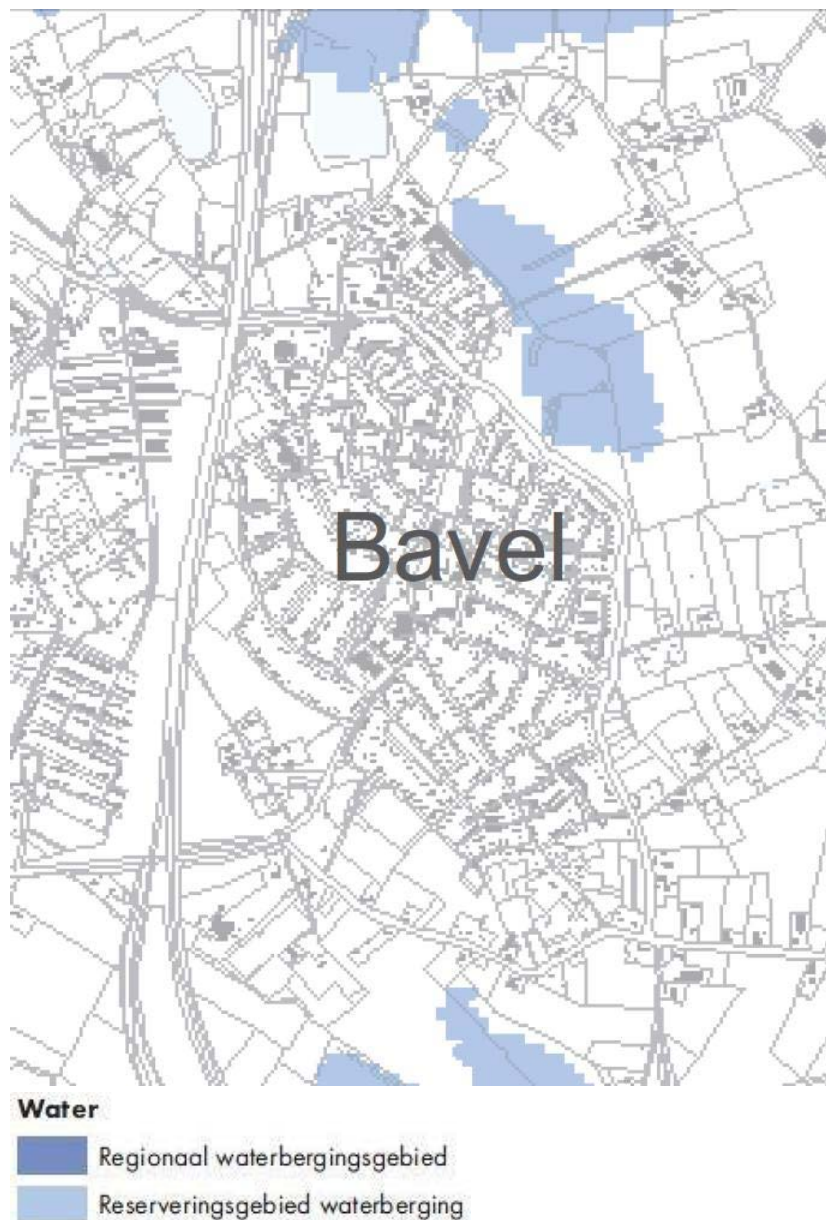
Ontwikkeling intensieve veehouderij

 Extensiveringsgebied

Figuur 3.4 Uitsnede Verordening ruimte, kaart 'ontwikkeling intensieve veehouderij' [bron: www.brabant.nl]

Water

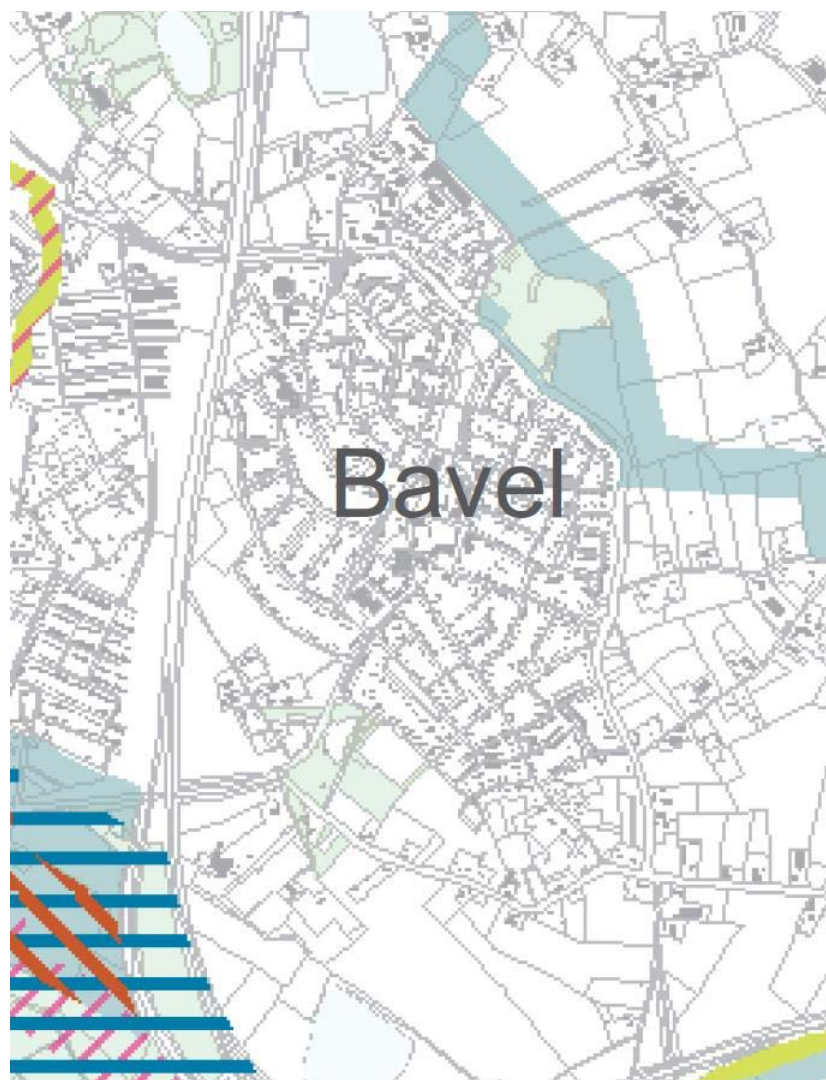
Het plangebied is niet gelegen in een gebied waar een speciale bescherming geldt in het kader van de waterberging, grondwater of waterkering (figuur 3.5). Er zijn ook geen categorie A-waterlopen aanwezig die als zodanig bestemd moeten worden.

Figuur 3.5 Uitsnede Verordening ruimte, kaart 'water' [bron: www.brabant.nl]

Natuur en landschap

Het plangebied is niet gelegen in de ecologische hoofdstructuur of de groenblauwe mantel. Een uitzondering is een deel van de weg Lange Bunder (figuur 3.6) die als groenblauwe mantel is aangeduid. De weg is een bestaande weg en ook zo als zodanig bestemd in het vigerende bestemmingsplan Woongebied Bavel (1998) als 'Verkeersdoeleinden, wijkontsluiting'. Hierin zijn geen specifieke regels opgenomen ter bescherming van eventuele ecologische, landschappelijke en hydrologische waarden. De betreffende weg is dus een bestaande bestemming die in het vigerende bestemmingsplan reeds als 'stedelijke' functie is bestemd. De Verordening ruimte is wat dit betreft dus niet in overeenstemming met de feitelijke en vigerende situatie. In onderhavig bestemmingsplan zijn daarom ook geen specifieke regels opgenomen ter bescherming van bepaalde waarden en is de vigerende en feitelijke situatie als zodanig bestemd (bestemming 'Verkeer') .

Natuur en landschap

- Ecologische hoofdstructuur
- Zoekgebied voor ecologische verbindingszone
- Attentiegebied ehs
- Zoekgebied voor behoud en herstel watersystemen
- Groenblauwe mantel
- Beheergebied ehs

Figuur 3.6 Uitsnede Verordening ruimte, kaart 'natuur en landschap' [bron: www.brabant.nl]

Cultuurhistorie

In het plangebied zijn geen cultuurhistorische waarden, complexen of objecten aanwezig (figuur 3.7).

Cultuurhistorie

- Werelderfgoed De Hollandse Waterlinie
- Complex van cultuurhistorisch belang
- Aardkundig waardevol gebied
- Cultuurhistorisch vlak

Figuur 3.7 Uitsnede Verordening ruimte, kaart 'cultuurhistorie' [bron: www.brabant.nl]

Conclusie

Onderhavig bestemmingsplan past binnen de regels van de Verordening ruimte en is dus in overeenstemming met de provinciale belangen.

3.4 Gemeentelijk beleid

3.4.1 Structuurvisie Breda 2020

De gemeenteraad heeft in december 2007 de Structuurvisie Breda 2020, Stad in Evenwicht, vastgesteld. Deze beleidsnota bevat een ruimtelijke visie voor de gehele stad en vormt het algemene beleids- en toetsingskader voor ruimtelijke ontwikkelingen op de lange termijn (2020). In de structuurvisie is een integrale richting aan de verdere ontwikkeling van Breda gegeven.

In 2007 werd verwacht dat Breda in 2020 zou groeien tot een stad van circa 185.000 inwoners met 15.000 nieuwe wooneenheden, circa 110.000 arbeidsplaatsen en 250 hectare nieuwe bedrijventerreinen. Ook een goede spreiding van kwalitatieve maatschappelijke voorzieningen voor levensloopbestendige wijken in de stad is een vereiste. Bovendien dient de stad goed bereikbaar te zijn en dient het een zuidelijk vervoersknooppunt voor weg en spoor te zijn. Een karakteristieke groen- en waterstructuur in en om de stad maakt ook onderdeel uit van de programmadoelen.

Inmiddels maakt een aantal (autonome) ontwikkelingen het noodzakelijk de programmadoelen voor 2020 en later bij te stellen. Een nieuwe Structuurvisie is daarom wenselijk en in voorbereiding.

Plangebied

De kom van Bavel is in de structuurvisie uit 2007 aangegeven als een consolidatiegebied. Het gebied ten zuiden van de kom is aangegeven als een transformatiegebied voor wonen en voor werken. Echter, dit gebied is buiten het plangebied gelegen en derhalve wordt deze niet verder besproken.

In consolidatiegebieden wordt geen prioriteit gegeven aan grootschalige integrale ontwikkelingen en wordt terughoudend en kritisch gekeken met inachtneming van het bestaande ruimtegebruik en ruimtelijke kwaliteit. Ruimtelijke initiatieven krijgen prioriteit op basis van de gemeentelijke beleidsdoelen, bijvoorbeeld de realisatie van een brede school. Eventuele toekomstige woningbouwontwikkelingen zullen in het licht van de nieuwe Structuurvisie beoordeeld worden.

3.4.2 Integraal Dorps Ontwikkelingsplan Bavel

In 2011 en 2012 is een Integraal Dorps Ontwikkelingsplan (IDOP) opgesteld voor Bavel. Bij het opstellen van dit IDOP zijn vertegenwoordigers uit diverse geledingen van het dorp, maatschappelijke organisaties en de gemeente betrokken. Het IDOP bevat de visie van de inwoners op het dorp Bavel.

Bavel is een bijzonder dorp dat onder de rook van Breda ligt en dat de afgelopen jaren hard is gegroeid. Toch is het nog steeds een dorp met een echt dorpshart en een betrokken gemeenschap. Bewoners van Nieuw Wolfslaar, die lang niet allemaal een verleden in Bavel hebben, bouwen er wel snel een band mee op. Ze doen er hun boodschappen, en hun kinderen gaan naar één van de twee basisscholen in de oude kom. Hoewel er weinig voor ouderen geschikte woningen in het dorp zijn blijven ook ouderen zo lang mogelijk in Bavel wonen. Ruim 50 verenigingen, organisaties van bewoners, ondernemers en sociale professionals doen hun best het dorp leefbaar en levendig te houden. Bavel kent een actieve gemeenschap die zelf verantwoordelijkheid neemt voor het maatschappelijk klimaat in de gemeente. Men zorgt voor zichzelf en voor elkaar. Maar er zijn ook zorgen. De invloed van de bezuinigingen, de economische crisis en de stagnatie van de woningmarkt gaan niet voorbij aan Bavel. De gemeente en andere professionele partijen moeten keuzes maken bij het in stand houden of vernieuwen van maatschappelijk vastgoed (scholen, buurthuizen, zorginstellingen), collectieve voorzieningen en voor professionele inzet in het sociale domein. In de verdeling van de schaarse middelen ervaart Bavel op dit moment onvoldoende prioriteit. Om de negatieve gevolgen te ondervangen vraagt Bavel aan de gemeente en andere partners om samen te zoeken naar de nieuwe balans tussen eigen verantwoordelijkheid en collectieve voorzieningen, die door de professionele partners mede mogelijk gemaakt moeten worden. Met andere woorden: Bavel vraagt aan de gemeente, de onderwijsinstellingen, de woningcorporaties en zorginstellingen een gezamenlijke inspanning voor het behoud van het goede sociale klimaat in dit deel van de stad Breda.

Bij het opstellen van het IDOP is aandacht geschonken aan een breed scala van thema's, waaronder: De integratie tussen de bewoners van oud en nieuw Bavel (Nieuw Wolfslaar), het behoud van het sterke en gevarieerde verenigingsleven, passende maatschappelijke voorzieningen (inclusief basisscholen) om de leefbaarheid van het dorp te behouden, het zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen van senioren en mensen met functiebeperkingen, toekomstige woningbouw en groeimogelijkheden van Bavel en een (verkeers-) veilige leefomgeving.

Een drietal aandachtspunten wordt hieronder benoemd.

- Er is de uitdrukkelijke wens van de schoolleiders in het basisonderwijs en vertegenwoordigers van de ouders om fors te investeren in de huisvesting van de basisscholen, gericht op het verbeteren van het binnenklimaat en de acute ruimteproblemen. Ook vraagt het aflopen van de vergunning voor de huidige tijdelijke huisvesting om een oplossing. De scholen (en vermoedelijk ook de ouders) hechten er sterk aan dat ruimte wordt gevonden voor een leerlingentoeename in de komende jaren (korte termijn), zodat geen kinderen hoeven te worden geweigerd. Daarnaast is er bij de scholen de kwalitatieve ambitie om huisvesting te ontwikkelen waardoor de scholen samen met buitenschoolse aanbieders een talentencentrum vormen, waarbij ook passend onderwijs voor leerlingen met speciale behoeften mogelijk is. Ook zal er aandacht moeten zijn voor kwaliteit van de onderwijshuisvesting op de langere termijn (vanaf 2020) (zie ook paragraaf [2.4.5](#) en [2.5](#) hoe hiermee in het bestemmingsplan is omgegaan).
- Alle betrokkenen in het dorp zouden graag een impuls geven aan de kwaliteit en toegankelijkheid van het totale aanbod aan sociaal-culturele en educatieve accommodaties; met voldoende betaalbare zaalruimte voor activiteiten en voldoende budget om te kunnen zorgen voor een goede programmering. Daarbij willen de vrijwilligersorganisaties en hun leden een grote inspanning leveren, waarbij de beschikbaarheid van professionals in verhouding blijft.
- Tenslotte is er in het dorp grote bezorgdheid over het voorziene tekort aan woningen voor ouderen die niet meer zelfstandig in een eengezinswoning kunnen blijven wonen, en waarvoor woningaanpassing en zorg aan huis onvoldoende soelaas biedt. Vanuit het dorp wordt gevraagd om een nader onderzoek naar mogelijkheden om voldoende nieuw aanbod van beschermd en verzorgd wonen binnen de kom te realiseren, met name voor bewoners die op de sociale huurvoorraad zijn aangewezen. Het initiatief aan de Kloosterstraat/Pastoor Doensstraat met een aantal zorgwoningen levert hiervoor een belangrijke bijdrage (zie ook paragraaf [2.5](#) hoe hiermee in het bestemmingsplan is omgegaan).